

Ліна Добрянська
(Львів)

МЕТОДИКА ПОЛЬОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ВОЛОДИМИРА ГОШОВСЬКОГО ПІД ЧАС РОБОТИ У ЛЬВІВСЬКІЙ КОНСЕРВАТОРІЇ

У статті розглянуто музично-етнографічну діяльність Володимира Гошовського, яку вчений провадив під час викладання у Львівській консерваторії впродовж 1961–1968 років. Проаналізовано географію і хронологію поїздок, методика польової діяльності, типологію експедицій, жанровий і кількісний склад зібраного матеріалу та його використання в регіональних студіях фольклориста.

Ключові слова: Володимир Гошовський, Львівська консерваторія, фольклористична експедиція, методика польової роботи.

The article deals the musical-ethnographic activity of Volodymyr Hoshovsky during his teaching at the Lviv Conservatory in 1961–1968 years. Geography and chronology of expeditions, methodology of field work, typology of expeditions, quality and quantity of recorded material and its applying in research scientist etc were analysed.

Keywords: Volodymyr Goshovsky, Lviv Conservatory, folkloric expedition, methods of recording of folk music.

В статье рассматривается музыкально-этнографическая деятельность Владимира Гошовского, осуществляемая ученым во время преподавания во Львовской консерватории в 1961–1968 годах. Проанализированы география и хронология поездок, методика полевой работы, типология экспедиций, жанровый и количественный состав собранного материала, его использование в научных трудах фольклориста.

Ключевые слова: Владимир Гошовский, Львовская консерватория, фольклористическая экспедиция, методика записи народной музыки.

Збирання народної музики займало одне із чільних місць у різносторонній музично-фольклористичній діяльності Володимира Гошовського. Учений був глибоко переконаний у тому, що якісна, власноруч проведена польова робота є обов'язковим етапом будь-яких етномузикологічних досліджень: «Все починається із збирацької роботи на “фольклорній базі”. [...] Там здійснюються спостереження над реальним фольклором, там перевіряються результати, там формуються ідеї порівняльного дослідження. Отже, починається не із збірника пісень, а з реальної пісні, яку я можу знову і знову почути з уст різних інформантів» [36, с. 33].

Підтвердженням цієї позиції В. Гошовського став його власний музично-фольклористичний шлях, який завжди був тією чи іншою мірою пов'язаний зі збирацькою діяльністю. «З перших кроків на ниві музичної фольклористики я зрозумів, що без фольклорних експедицій, без власного пісенного матеріалу я не зможу не тільки ефективно до-

сліджувати народну музику, але й мати об'єктивну картину сучасного стану музичного фольклору...» [7, с. 9; 8, с. 399]. Навіть припинивши на початку 1980-х років виїжджати в терен [41, с. 108], учений не перестав цікавитися польовою роботою, спрямувавши свій інтерес у бік теоретичних проблем збирання фольклору, зокрема, зосередившись на питаннях методології [5; 10]¹.

Важливим етапом практичної польової діяльності В. Гошовського став період 1961–1969 років, відданий Львівській державній консерваторії імені М. Лисенка (далі – ЛДК). У цій статті в загальних рисах висвітлено еволюцію збирацької роботи вченого, здійснюваної ним у ході його польових студій у рамках студентської експедиційної практики².

У Львівську консерваторію В. Гошовський влаштувався в 1961 році, коли щойно минуло півдесятиліття з моменту його зацікавлення народною музикою. Протягом попередніх п'яти років учений здобув не лише ґрунтовну теоретичну підготовку [8, с. 395, 402], але й вагомий

досвід збирача-польовика. Так, відразу ж після обрання нового життєвого шляху фольклорист розпочав систематичну експедиційну діяльність³, уже володіючи на той час «достатніми знаннями методики польових досліджень і збору етнографічного матеріалу». Очевидно, під цими «достатніми знаннями» він мав на увазі і свої празькі студії зі слов'янської етнографії та фольклористики [8, с. 367], і поїздки наприкінці 1940-х років (у період завідування етнографічним відділом Ужгородського краєзнавчого музею) в закарпатські села за етнографічними матеріалами, де йому вперше вдалося занотувати зі співу народні пісні [9], а також роботу інструктора колективів народно-мистецької творчості, яка передбачала безпосереднє спілкування з носіями фольклору [7, с. 8].

У момент приходу В. Гошовського на роботу в ЛДК у цьому закладі вже гостро назріла потреба притоку свіжих етномузикознавчих сил, оскільки основні фахівці – корифей галицької етномузикології Станіслав Людкевич, його асистентка Зиновія Штундер і колишній аспірант Філарета Колесси, кандидат філологічних наук Ярослав Шуст [17; 18; 21; 23] – на той час відійшли від етномузикологічної діяльності.

Попередники В. Гошовського у вищій зуміли налагодити тут систематичну студентську експедиційну практику, що мало неабияке значення не лише для ЛДК, але й для галицької етномузикології в цілому, оскільки до 1958 року майже два десятиліття польова робота на теренах Західної України майже не проводилася. Закономірно, що В. Гошовський, фактично очоливши музично-фольклористичну роботу в консерваторії, перейняв також і опіку студентською польовою практикою.

Вагомий вплив на експедиційну роботу вченого мало заснування у вищій Кабінету народної творчості (далі – КНТ), що сталося з його ініціативи наприкінці 1961 року. Від того часу збирацька діяльність у консерваторії перейшла на якісно вищий щабель, оскільки дослідник поставив перед собою завдання не просто накопичувати фольклорні матеріали заради їхнього прикладного використання з навчальною та науковою метою (як це було за часів його попередників), але насамперед задля наповнення новітніми записами

фондів народномузичного Архіву, який він створив у рамках Кабінету.

Збирацька діяльність В. Гошовського на посаді викладача консерваторії розпочалася влітку 1962 року [61, с. 255], хоча перша експедиція була запланована орієнтовно на січень-лютий 1961 року. Вона не відбулася, найімовірніше, через відсутність справного магнітофона. Попри те що тогочасна апаратура була вельми недосконалою і нерідко створювала значні труднощі в терені, В. Гошовський обов'язково використовував її у збирацькій роботі, у тому числі в усіх своїх «консерваторних» виїздах. Зрештою, звукозаписувальну техніку завжди залучали і З. Штундер та Я. Шуст, на музично-етнографічні потреби яких у консерваторії було виділено щонайменше два магнітофони⁴. Піклуючись про якість майбутніх фонозаписів, В. Гошовський перед своєю першою експедицією спеціально їздив у відрядження в Ужгород за новим магнітофоном [61, с. 287]. Загалом за час своєї діяльності у вищій він розширив технічне обладнання Кабінету до семи звукозаписувальних пристроїв⁵. Один із них – «Репортер» – мав батарейкове живлення і давав змогу збирачеві робити записи не лише в електрифікованих приміщеннях, але й, скажімо, на полонинах⁶. Ще один важливий технічний крок уперед було зроблено в 1966 році, коли завдяки В. Гошовському Міністерство культури УРСР надало КНТ для фольклористичних експедицій автобус – до того часу збирачі переважно виїжджали в терен попутним транспортом⁷.

Учений намагався щороку (а якщо була змога, і кілька разів на рік) виїжджати зі студентами в терен або ж при нагоді знаходити інформантів на місці – у самому Львові чи його околицях. Перші роки праці вченого в консерваторії були не надто насичені поїздками: протягом 1962–1963 років відбулося три експедиції, у 1964-му – жодної [61, с. 271]. Можливо, причиною цього була надмірна завантаженість дослідника в той час: згідно зі звітом В. Гошовського, лише в 1961 році він паралельно з організацією та керівництвом фольклористичною секцією СНТ і Кабінетом народної творчості, викладанням на кафедрах народних інструментів, іноземних мов та історико-теоретичній ще й встигав писати наукові праці й газетні

статті, виступати з лекціями, радіонарисами тощо [61, с. 271].

Загалом у перших трьох експедиціях збирач зафіксував близько сотні народно-музичних творів у чотирьох населених пунктах. Натомість у 1965–1967 роках, після поступового «набирання обертів», польова діяльність В. Гошовського різко інтенсифікувалася, унаслідок чого під час дев'яти виїздів було здобуто близько восьми сотень одиниць народної музики з 26-ти сіл. 1968 рік, завершальний для «консерваторної» польової роботи В. Гошовського, приніс значно скромніші набутки – 70 пісень із двох сіл.

Географія студентських «консерваторних» поїздок В. Гошовського за адміністративним поділом найбільше охопила територію Львівської та значно меншою мірою Івано-Франківської областей. За етнографічним регіонуванням близько половини всього народномузичного матеріалу було здобуто на бойківських теренах і, відповідно, стільки ж на всіх інших етнічних західноукраїнських землях разом узятих.

Плануючи географію своїх експедиційних виїздів, учений не обмежував себе наперед визначеними конкретними населеними пунктами, хіба в загальних рисах окреслював межі майбутньої «фольклорної бази». Свідченням цього можуть бути численні плани експедиційних виїздів, наприклад: «Дві експедиції в села Турківського р-ну» [50], «В Івано-Франківську область, Турківський та Стрийський р-ни Львівської області» [52], «Села південно-західної частини Старо-Самбірського району; села південно-східної частини Сколівського району, села південної частини Турківського району» [56] або ж «Самбірщина, Стрийщина, Гуцульщина, Закарпаття» [49]. Утім, дослідник часто не дотримувався своїх намірів зовсім або лише частково [49; 50; 52; 56]. Ті ж поодинокі плани, у яких майбутні експедиції розписувалися з точністю до назв сіл [54; 55], на практиці зазвичай не реалізовувалися – збігалися лише визначені наперед райони. Єдиним винятком стала запланована і реалізована експедиція 1967 року в сс. Матків і Тухолька Львівської області.

Нерідко попередні задуми В. Гошовського були пов'язані з потребою дослідити не тільки обрану місцевість, але й

одночасно певні народномузичні жанри. Даниною часу (частково через тодішні суспільно-політичні реалії) став зазначений у кількох планах намір виїхати за «робітничим фольклором». В інших своїх попередніх намітках учений запланував записати «трудові та обрядові пісні Турківського та Стрийського районів», що було пов'язано з його бажанням продовжити вивчення «гоєкань», зокрема на Турківщині та Стрийщині [52]. Роком раніше, як свідчить один зі звітів науковця, «особливу увагу було приділено трудовим пісням скотарів на пасовиськах, пісням-діалогам»⁸ [26]. Бажання виїхати «в Івано-Франківську область (гуцульське весілля)» [54] виникло в науковця, можливо, після прослуховування свіжих польових матеріалів із с. Дора (поблизу м. Яремче Івано-Франківської обл.), які в 1965 році доставив до Архіву Юрій Сливинський. Уже влітку 1966 року в Дорі та ще кількох населених пунктах Івано-Франківської обл. (а також одному селі Закарпатської обл.) В. Гошовському вдалося записати на плівку близько сотні весільних обрядових та необрядових пісень. Ці твори, а також численні особисті записи Юрія Сливинського лягли в основу його дипломної роботи, захищеної під керівництвом В. Гошовського в 1967 році [58].

Для виконання поставлених перед собою завдань В. Гошовський розробив та застосував на практиці ефективні способи збирання народної музики. Відповідно до використання тої чи іншої методики, збирач під час праці в ЛДК практикував експедиції двох типів: за прийнятою нині в ПНДЛМЕ термінологією, їх можна назвати *зондувальними* та *тематичними*. Виїзди першого типу були своєрідними розвідками й окреслювали в загальних рисах цілісну жанрову картину певної місцевості – від окремого населеного пункту до, за висловом В. Гошовського, «етнічного мікрорайону» [48]. Сеанси, проведені з такою метою, приносили щонайменше 45–50 творів різних жанрів. Можливо, максимально повно виявляючи репертуар того чи іншого населеного пункту (мікрорайону), дослідник, окрім того, прибирав твори і для своїх майбутніх прикарпатських антологій [7, с. 9].

Після з'ясування загальної жанрової картини на тій чи іншій території фольк-

лорист міг повторно виїжджати в ту саму місцевість, фіксуючи в ній небагато, до кількох десятків творів, що доповнювали вже відому йому інформацію новими даними. При цьому В. Гошовський жодного разу не повертався до тих населених пунктів, де вже побував раніше, навіть якщо при цьому матеріалів було зібрано небагато. Водночас учений кілька разів відвідував села, з яких походили записи, задепоновані в архіві КНТ іншими збирачами (наприклад, сс. Бітля, Дора, Печеніжин). Єдиним винятком міг би стати повторний виїзд у с. Колодяжне Ковельського району Волинської області в 1966 році, однак запланована експедиція з невідомих причин не відбулася [54].

В експедиціях другого типу – тематичних – науковець проводив вибіркоче опитування інформантів, фіксуючи лише твори певних жанрів чи типів, необхідних йому для актуальних на час виїзду студій. Дослідник писав, що завдяки подібним вузькоспеціальним подорожам йому вдавалося охопити дослідженням і до 5–10 населених пунктів протягом одного дня [6, с. 29].

Досягати необхідних результатів В. Гошовському допомагали спеціальні польові питальники, які він розробив як для загального (зондувального), так і для вибіркового (тематичного) обстеження місцевості. Перший з них ґрунтувався на переліку основних обставин, що стосувалися виконання обрядових наспівів і був позбавлений надмірної конкретизації деталей⁹. Другий же, закономірно, містив у собі такі пункти, як «початкові фрази пісень, які цікавлять збирача, їх тематика, зміст, тектонічні елементи і т. д.»¹⁰ [37, с. 10]. В одному з питальників другого типу, що їх учений застосовував під час своїх бойківських експедицій 1960-х років, поряд з названими вище елементами зазначено і ритмічну форму наспіву¹¹. Крім того, працюючи з народними виконавцями, В. Гошовський застосовував низку цікавих методичних прийомів, спрямованих на те, щоб достовірно та якісно зафіксувати потрібний твір, а також вичерпно з'ясувати всі найважливіші обставини його виконання та побутування¹².

Після повернення з експедицій під керівництвом В. Гошовського провадилося опрацювання записів, зокрема їхня ка-

талогізація, здійснювана в межах започаткованого фольклористом масштабного проекту створення Універсального каталогу народних пісень¹³, а також транскрибування матеріалів, яке здійснювали студенти-музикознавці та члени фольклористичної секції [51; 53; 60].

Отож у результаті застосування специфічних методик польової роботи було створено архівну колекцію аудіозаписів кількістю близько тисячі одиниць народної музики із тридцяти трьох населених пунктів Західної України. Жанровий склад записів характеризується незначною перевагою необрядових творів над обрядовими, причому серед родинно-обрядових домінують весільні. Явно помітним є цілковите превалювання вокальної музики над інструментальною, оскільки остання становить лише близько одного відсотка всієї фоноколекції¹⁴. Простежується також певна нерівноцінність зафіксованого матеріалу за чисельним складом: так, результатом одно- або кількадечного обстеження певного села могло бути від декількох пісень до близько сотні одиниць народної музики, представлених творами як різноманітних жанрових циклів, так і одного жанру.

Прикметно, що подібна неоднорідність матеріалів, здобутих В. Гошовським у консерваторний період роботи, не є свідченням недосконалості проведеного вченим польового обстеження, а, навпаки, наслідком свідомого застосування вченим вибіркового принципу запису народно-музичних творів. Дослідник вважав, що найважливіше для науки – мати більше варіантів меншої кількості пісень (типів) багатьох населених пунктів, а не навпаки [37, с. 10], наголошуючи, що «не слід все записувати, але тільки все те, що має вартість для даної проблеми або теми» [36, с. 33], або, інакше кажучи, «в кожній місцевості необхідно записати тільки **найбільш важливий** музично-етнографічний матеріал» [виділення В. Гошовського. – *Л. Д.*] [37, с. 10]. Подібне умисне збирацьке самообмеження при позірній невисокій «результативності» теренових студій дало В. Гошовському змогу послідовно та ефективно провадити «науково цілеспрямоване»¹⁵ збирання музичного фольклору, орієнтоване на максимальне задоволення найактуальніших для нього наукових потреб.

Література

1. Акт прийому та здачі устаткування кабінету Народної творчості від 7 травня 1969 р. // Архів ПНДЛМЕ.

2. Володимир Леонідович Гошовський. Біо-бібліографічний покажчик наукових праць. – Л., 1992.

3. *Гошовский В.* Принципы и методы систематизации и каталогизации народных песен / В. Гошовский. – М., 1966.

4. *Гошовский В.* Семиотика в помощь фольклористике / В. Гошовский // Музыка. – 1966. – № 11. – С. 100–106.

5. *Гошовский В.* Социологический аспект музыкальной этнографии / В. Гошовский // Българско музикознание. – 1985. – Год. IX. – Кн. 4. – С. 3–19.

6. *Гошовский В.* У истоков народной музыки славян. Очерки по музыкальному славяноведению / В. Гошовский. – М., 1971.

7. *Гошовський В.* «...Біографічний етюд...». Лист В. Гошовського до Ольги Грабалової // Пам'яті Володимира Гошовського (1922–1996) : збірник статей та матеріалів / упоряд. В. Пасічник. – Л., 2006. – С. 7–18.

8. *Гошовський В.* Були колись літа. Фрагменти спогадів / В. Гошовський // Професійна музична культура Закарпаття: етапи становлення. – Ужгород, 2005. – Вип. 1. – С. 360–413.

9. *Гошовський В.* Були колись літа: фрагменти спогадів / В. Гошовський // Тиса (Ужгород). – 1992. – № 1.

10. *Гошовський В.* Традиційна народна пісня : питальник і методичні зауваження / В. Гошовський ; публікація В. Пасічника // Етномузика / упоряд. І. Довгалюк. – Л., 2008. – Чис. 4. – С. 77–82.

11. *Гошовський В.* Українські пісні Закарпаття / В. Гошовський ; пер. з рос. Р. Пасічник та В. Пасічник. – Л., 2003.

12. *Гошовський В.* Універсальний комп'ютерний каталог народних пісень як основа кібернетичної етномузикології / В. Гошовський // ЗНТШ. – Л., 1993. – Т. ССХХVI : Праці музикознавчої секції.

13. *Гуріна А. В. Л.* Гошовський та семіотичні дослідження в етномузикології / А. Гуріна // Пам'яті Володимира Гошовського (1922–1996) : збірник статей та матеріалів / упоряд. В. Пасічник. – Л., 2006.

14. *Добрянська Л.* Бойківські матеріали у фондах Проблемної науково-дослідної лабораторії музичної етнології (Львів) / Л. Добрянська // Традиційна народна музична культура Бойківщини : збірник статей і матеріалів / упоряд. В. Коваль, П. Зборовський. – Л., 2003.

15. *Добрянська Л.* Волинські матеріали у фондах НДЛМЕ (Львів) / Л. Добрянська //

Традиційний музичний фольклор Волині / ред.-упоряд. О. Смоляк. – Кременець, 1997.

16. *Добрянська Л.* Волинсько-рівненські матеріали у фондах ПНДЛМЕ / Л. Добрянська // Етнокультурна спадщина Полісся / упоряд. В. Ковальчук. – Рівне : Перспектива, 2004. – Вип. 5. – С. 125–152.

17. *Добрянська Л.* Експедиція Львівської консерваторії в село Івана Франка / Л. Добрянська // Етномузика. – Л., 2007. – Чис. 2. – С. 123–147.

18. *Добрянська Л.* Етномузикологічна діяльність Станіслава Людкевича у Львівській консерваторії / Л. Добрянська // Етномузика. – Л., 2008. – Чис. 4. – С. 37–56.

19. *Добрянська Л.* Західноподільські матеріали у фондах ПНДЛМЕ / Л. Добрянська // Традиційна народна музична культура Західного Поділля : збірник статей і матеріалів / ред.-упоряд. О. Смоляк, В. Коваль. – Т., 2001.

20. *Добрянська Л.* Музично-етнографічний архів ПНДЛМЕ / Л. Добрянська // Восьма конференція дослідників народної музики червононоруських (галицько-володимирських) та суміжних земель : матеріали. – Л., 1997.

21. *Добрянська Л.* Ярослав Шуст – етномузиколог / Л. Добрянська // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. – Л., 2006. – Вип. 37. – С. 288–299.

22. *Довгалюк І.* Осип Роздольський: музично-етнографічний доробок / І. Довгалюк. – Л., 2000.

23. *Довгалюк І., Добрянська Л.* Кафедра музичної фольклористики / І. Довгалюк, Л. Добрянська // Сторінки Львівської державної музичної академії ім. М. Лисенка. – Л., 2003. – С. 169–178.

24. *Дурнев Н.* Мелодии изучает машина / Н. Дурнев // Львовская правда. – 1966. – 17 июля (№ 139).

25. Звіт про роботу фольклорного кабінету ЛДК за 1966/67 учб. р. // Архів ПНДЛМЕ.

26. Звіт про фольклорну експедицію в Самбірський район Львівської області // Архів ПНДЛМЕ.

27. Звіт про фольклорну експедицію студентів I–II курсів ІТФ у 1967/68 учб. році // Архів ПНДЛМЕ.

28. Інвентарна книга // Архів ПНДЛМЕ.

29. Лист В. Гошовського до О. Шведа (працівника Жидачівської СШ № 1) від 14 лютого 1962 р. // Архів ПНДЛМЕ.

30. *Луканюк Б.* Передладканки вздовж Ікви / Б. Луканюк // П'ята конференція дослідників народної музики червононоруських (галицько-володимирських) та суміжних земель : матеріали. – Л., 1994.

31. *Луканюк Б.* Питання методики географічного етномузикознавства й етнографіч-

не регіонування західноукраїнських земель / Б. Луканюк // Перша конференція дослідників народної музики західноукраїнських земель (Львів, 22–24 березня 1990 р.) / упоряд. Б. Луканюк. – Л., 1990.

32. *Луканюк Б., Сливинський Ю.* Етнографічне регіонування Західного полігону : показчик населених пунктів / Б. Луканюк, Ю. Сливинський. – Л., 1987. – Машинопис // Архів ПНДЛМЕ.

33. *Людкевич С.* Передмова / С. Людкевич // *Роздольський Й., Людкевич С.* Галицько-руські народні мелодії : [у 2 ч.]. – Л., 1908. – Ч. 2. – С. IV.

34. *Мадяр-Новак В.* Із досліджень на тему історії збирання і вивчення музичного фольклору Закарпаття / В. Мадяр-Новак // Пам'яті Володимира Гошовського (1922–1996) : збірник статей та матеріалів / упоряд. В. Пасічник. – Л., 2006.

35. *Мадяр-Новак В.* Закарпаття в колі наукових інтересів Володимира Гошовського / В. Мадяр-Новак // Професійна музична культура Закарпаття: етапи становлення. – Ужгород, 2005. – Вип. 1. – С. 292–321.

36. *Мушинка М.* Автобіографія Володимира Гошовського в його листах до мене / М. Мушинка // Пам'яті Володимира Гошовського (1922–1996) : збірник статей та матеріалів / упоряд. В. Пасічник. – Л., 2006.

37. *Мушинка М.* Володимир Гошовський і сучасна етномузикологія (до 65-річчя з дня народження) / М. Мушинка // Володимир Леонідович Гошовський. Біобібліографічний показчик наукових праць. – Л., 1992.

38. Наказ по Львівській державній консерваторії від 30 січня 1961 р. // Архів ЛНМА. – Ф. Р-2056, оп. 1, спр. 287.

39. Наказ по Львівській державній консерваторії ім. М. Лисенка від 21 лютого 1966 р. // Архів ЛНМА. – Ф. Р-2056, оп. 1, спр. 400.

40. Особова справа В. Гошовського // Архів ЛНМА. – Оп. 20/С, спр. 226, с. 47–72.

41. *Пасічник В.* Вірменський період Володимира Гошовського / В. Пасічник // Пам'яті Володимира Гошовського (1922–1996) : збірник статей та матеріалів / упоряд. В. Пасічник. – Л., 2006.

42. *Пасічник В.* Експедиційна діяльність Володимира Гошовського / В. Пасічник // Традиційна народна музична культура Бойківщини / упоряд. В. Коваль, П. Зборовський. – Л., 2003.

43. *Пасічник В.* Листування Володимира Гошовського з Іларіоном Гриневецьким / В. Пасічник // Етномузика. – Л., 2007. – Чис. 3 – С. 119–142.

44. *Пасічник В.* Передмова / В. Пасічник // *Гошовський В.* Традиційна народна пісня : питальник і методичні зауваження / публіка-

ція В. Пасічника // Етномузика. – Л., 2008. – Чис. 4 – С. 77–79.

45. *Пасічник В.* Передмова / В. Пасічник // *Гошовський В.* Українські пісні Закарпаття / пер. з рос. Р. Пасічник та В. Пасічник. – Л., 2003.

46. *Перескоцька С.* Життєвий та творчий шлях В. Л. Гошовського : дипломна робота / С. Перескоцька. – Л., 1998.

47. План видань (на ротапінті) матеріалів та праць Фольклорного кабінету ЛДК на 1967 рік // Архів ПНДЛМЕ.

48. План покращення науково-дослідної роботи фольклорної секції СНТ консерваторії // ДАЛО. – Спр. 255 : Матеріали про роботу студентського наукового товариства (програми, плани, звіти) за 1960/61, 1962/63 н. роки.

49. План роботи В. Гошовського. – Рукопис. – [1966] // Архів ПНДЛМЕ.

50. План роботи СНТ на 61/62 учбові роки // ДАЛО. – Спр. 255.

51. План роботи фольклорного кабінету на 1964/65 учб. р. // Архів ПНДЛМЕ.

52. План роботи фольклорного кабінету на 1965/66 навч. р. // Архів ПНДЛМЕ.

53. План роботи фольклорного кабінету на 1968 р. // Архів ПНДЛМЕ.

54. План фольклорних експедицій на 1965/66 учб. рік // Архів ПНДЛМЕ.

55. План фольклорних експедицій на 1967 рік // Архів ПНДЛМЕ.

56. План фольклорних експедицій на 1967/68 учб. р. // Архів ПНДЛМЕ.

57. *Рибак Ю.* Поліський фольклор у дослідженнях Володимира Гошовського / Ю. Рибак // Матеріали конференції, присвяченої 85-річчю від дня народження В. Л. Гошовського (Ужгород, 25–26 жовтня 2007 р.) [у друці].

58. *Сливинський Ю.* Гуцульські весільні пісні : дипломна робота / Ю. Сливинський. – Л., 1967.

59. *Сливинський Ю.* Львівська консерваторія / Ю. Сливинський // Актуальні питання методики фіксації та транскрипції творів народної музики : зб. наук. праць. – К., 1989. – С. 92–95.

60. Фольклорний кабінет // ДАЛО. – Спр. 369 : Звіт про роботу консерваторії за 1965/1966 н. рік.

61. Фонд Львівської державної консерваторії // Державний архів Львівської області. – Ф. Р-2056, оп. 1. [Тут і далі при посиланні на це джерело цифра (цифри) після коми означає номер архівної справи. – Л. Д.]

62. *Якуб'як Я.* Передмова / Я. Якуб'як // Володимир Леонідович Гошовський. Біобібліографічний показчик наукових праць. – Л., 1992.

Примітки

¹ Погляди вченого щодо методики збирання народної музики див. в окремих працях [6, с. 29; 36, с. 33–34; 10, с. 80–81; 11, с. 25, 49; 37, с. 10]. Див. також інші джерела, які подав В. Пасічник [44, с. 78, прим. 4].

² Часткову інформацію про експедиційну діяльність В. Гошовського під час роботи в ЛДК можна віднайти в студіях [23, с. 174; 42; 46, с. 23; 57; 59, с. 93–94]. Окремі дані містяться також у публікаціях автора цієї розвідки, присвячених архіву Проблемної науково-дослідної лабораторії музичної етнології (далі – ПНДЛМЕ) [14–19]. Досить багато відомостей про музично-етнографічну роботу фольклориста містять і його спогади [8; 9; 44, с. 78, прим. 4].

³ Дослідники наукової спадщини В. Гошовського, на жаль, ніде не подають точної кількості записів, зроблених в «ужгородський» музично-фольклористичний період [7, с. 9; 35, с. 126, 131]. Певним орієнтиром може слугувати цифра, що її наводить В. Гошовський у листі до І. Гриневецького від 5 червня 1959 року: «У вільний час блукаю по селах області і записую народну музику (Вже записано понад 600 мелодій)» [43, с. 126]. Ще одну цифру – «понад 1000 народних пісень» – В. Гошовський зазначив в автобіографії, написаній, очевидно, під час влаштування на роботу до Львівської консерваторії [40, с. 51 а].

⁴ «З [...] магнітофоном я міг переміщатись тільки в околиці районних центрів, електрифікованих сіл, або записувати в тих селах, де клуб мав свій електродвигун» [8, с. 408]. Окрім того, використання магнітофона не лише спричиняло труднощі технічного плану, але й впливало на налагодження контактів з інформантами: «... в клубі не можна було створити натуральні (домашні) умови, необхідні для невимушеного співу. Крім того, не всі селяни (особливо люди старшого віку) погоджувались співати в клубі» [8, с. 408].

⁵ Це були два магнітофони «Днепр», два «МАГ-8», «Яуза-5», «Астра» та «Репортер» [1].

⁶ Один із таких «полонинських» сеансів відбувся 1965 року в с. Бітля Турківського р-ну Львівської обл.

⁷ Цю інформацію взято з невеличкої газетної статті, присвяченої В. Гошовському, у якій згадувалося про те, що фольклористичний кабінет одержав від Міністерства «автомашину со специальным звукозаписывающим оборудованием» [24]. Насправді ж це був не автомобіль, а автобус, який використовували для виїздів у терен аж до 1990-х років.

⁸ У заголовку звіту про експедицію В. Гошовський, вочевидь, помилився, оскільки всі села, про які він згадує, входять до Турківського р-ну Львівської обл.

⁹ Зразок такого питальника див. у праці В. Гошовського [10, с. 80–82].

¹⁰ У монографіях «Українські пісні Закарпаття» та «У истоков народной музыки славян» перелік пунктів подібного питальника, відповідно, такий: «названия нужных [...] песен, их функции, напевов, текстовых инципитов и содержания» [6, с. 29]; «пісні, типи пісень, жанри, тематика, яка нас цікавить» [11, с. 49].

¹¹ На жаль, авторів цієї статті була доступна лише перша сторінка цього польового питальника В. Гошовського, уміщена в одній з розвідок В. Пасічника [42].

¹² Ці методичні прийоми детально описані в окремих статтях [10, с. 80–81; 42, с. 112–113].

¹³ Результатом цієї кількадесятилітньої праці В. Гошовського, розпочатої в Кабінеті народної творчості ще в 1962 році, стало створення комп'ютерної системи УНСАКАТ (універсальний структурно-аналітичний каталог музичних текстів). Про львівський каталог див. у працях В. Гошовського [3; 12].

¹⁴ Зацікавлення переважно вокальною музикою загалом характерне для львівської етномузикологічної школи. Цікаво, що сам дослідник, ведучи мову про архів КНТ, дуже часто (хоча, можливо, і несвідомо) називав його «пісенним» [7, с. 10]. Також в одному з листів В. Гошовський назвав заснований ним кабінет «Кабінетом народної пісні» [29].

¹⁵ Відсутність наукової цілеспрямованості та конкретного плану при збиранні народних пісень, вміщених у друкованих джерелах, В. Гошовський вважав найбільшим недоліком опублікованих народномузичних збірників [6, с. 28].